

Nr 335.

Av herr **Petersson, Knut, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1938/39.

I proposition nr 275 begäres riksdagens godkännande av beredskapsstat för budgetåret 1938—1939. Den föreslagna anordningen innebär att riksdagen efter prövning godkänner i propositionen angivna arbeten och anslagsposter men att det överlåtes åt Kungl. Maj:t att bestämma om och i vilken mån staten eller viss del därav skall lända till efterrättelse ävensom att ställa å beredskapsstaten upptagna anslag till vederbörande myndigheters förfogande.

Emot syftet med den föreslagna anordningen är från våra utgångspunkter intet att erinra. Det måste anses välbetänkt att i god tid planera åtgärder till motverkande av arbetslöshet under en eventuell lågkonjunktur. Givetvis måste man också, om så erfordras för uppnående av detta syfte, i någon mån ge avkall på budgetmässiga sedvänjor. För bevarande av riksdagens finansiella makt bör dock ett sådant eftergivande icke gå längre än omständigheterna oundgängligen påkalla.

Såtillyvida synes propositionen sträcka sig längre än nödvändigt är, då fullmakt att sätta beredskapsstaten i effekt begäres för tiden till nästa budgetårs slut. Sålunda skulle Kungl. Maj:t bemyndigas att vidtaga dispositioner av ifrågavarande slag även under den tid riksdagen är samlad. Vi kunna icke finna att en så vidsträckt fullmakt är erforderlig för att nå det med beredskapsstaten avsedda syftet. Det borde vara tillräckligt om Kungl. Maj:t tillades ifrågavarande befogenhet under den tid, då riksdagen icke är samlad, en anordning som bättre överensstämmer med våra konstitutionella traditioner.

En begränsning av tiden för giltigheten av riksdagens fullmakt till Kungl. Maj:t att disponera över anslagen på beredskapsstaten borde naturligt åtföljas av en nedskärning av de till förfogande ställda medelsbeloppen. Då beredskapsanslagen komma att avse kortare tidsperiod, kan åtgången av medel beräknas att bli proportionellt mindre. Emellertid förutsätta vi att Kungl. Maj:t icke låter igångsätta arbeten i vidare omfattning än som betingas av en väsentlig försämring av konjunkturläget inom landet eller inom vissa näringsområden, vadan vi anse oss kunna avstå från att ställa yrkande om utbrytning av vissa arbeten eller om nedsättning av de äskade beloppen.

Vid begränsning av den i propositionen begärda fullmakten till tid, då riksdagen icke är samlad, får det beaktas att viss tid efter riksdagens öppnande erfordras för behandling av eventuella förslag till utförande av be-

redskapsarbeten under vintern och våren. Det torde därför vara lämpligt att låta tiden för det till Kungl. Maj:t lämnade bemyndigandet utlöpa den 15 februari. Därest situationen på arbetsmarknaden sådant kräver, kan en tilläggsstat för beredskapsarbeten under återstoden av budgetåret dessförinnan hinna behandlas av riksdagen. Genom vad sålunda förordats inskränkes alltså icke statsmakternas möjligheter att snabbt ingripa med arbetsbefrämjande åtgärder om en konjunkturförsämring skulle inträffa.

På grund av ovanstående hemställas,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 275 måtte begränsa det begärda bemyndigandet för Kungl. Maj:t att fastställa beredskapsstaten eller del därav att gälla till den 15 februari 1939.

Stockholm den 27 april 1938.

J. Bergman.

Axel Roos.

Knut Petersson.

J. M. Bäckström.